

СУЧАСНІ ПРАВОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ

УДК 342.90.951:35.073.6(094)

А. І. Калініченко,
старший науковий співробітник НДІ
правового забезпечення інноваційного
розвитку НАПрН України

СУЧАСНИЙ СТАН МИТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

У статті визначено, які нормативно-правові акти входять до структури сучасного митного законодавства. Встановлено, що у системі митного законодавства задіяні нормативні акти різного рівня, що дає підстави стверджувати, що митному законодавству притаманна ієрархічна системність. Визначено ієрархію митних правових актів за їх юридичною силою та коло суб'єктів, які уповноважені видавати нормативні правові акти у царині митного права.

Ключові слова: митне право, митне законодавство, систематизація митного законодавства.

Постановка проблеми. Перш ніж дати характеристику змісту та сучасного стану митного законодавства України, відзначимо, що митне законодавство, яке відповідає вимогам європейським нормам та стандартам, почало формуватися нещодавно. Процес цей ще не завершений. Йому властиві риси і особливості перехідного характеру, що створює додаткові труднощі при аналізі законодавства. Проблема видається особливо складною, якщо враховувати значний динамізм деяких складових частин митної справи та їх правового регулювання, що може створити враження про його некерованість, стихійність розвитку, підпорядкованість миттєвим інтересам та потребам.

Інтеграційні процеси в Україні зобов'язують владу постійно вдосконалювати національне митне законодавство, реагуючи на різні чинники, серед яких можуть бути зміни в економіці країни, зумовлені й зовнішніми, і внутрішніми процесами. Вони здатні змінити напрями митної політики й посприяти виникненню нових тенденцій у розвитку митної справи, що, у свою чергу, має бути впроваджено у національне митне законодавство. Як наголошує В. Й. Розвадовський, «...глибокі трансформаційні зміни, які відбуваються у суспільстві, неможливі без реформування системи національного законодавства» [1, с. 2].

Метою даної статті є дослідження митного законодавства України на сучасному етапі його розвитку. Для досягнення цієї мети необхідно вирішити взаємопов'язані **завдання:** 1) визначити, які нормативно-правові акти входять до структури сучасного митного законодавства; 2) визначити ієрархію цих актів за їх юридичною силою; 3) визначити суб'єктів, які уповноважені видавати нормативні правові акти у царині митного права.

Аналіз останніх досліджень. Дослідженню митного законодавства України присвячено праці Є. В. Додіна, С. В. Ківалова, В. Я. Настюка, В. В. Прокопенка,

М. Г. Шульги, Д. В. Приймаченка, А. В. Мазура, О. В. Константого, Б. А. Кормич та інших провідних науковців. Але з урахуванням стрімких змін у царині митно-правового регулювання за останні роки у зв'язку з прийняттям нового Митного кодексу України, змінами в суб'єктному складі органів, що мають повноваження нормативного регулювання митної справи, дослідження сучасного митного законодавства України набуває актуальності.

Виклад основного матеріалу. Першим етапом на шляху реформування законодавства має бути правовий аналіз його сучасного стану. На підставі такого аналізу можна буде робити висновки про шляхи його вдосконалення.

У системі митного законодавства задіяні нормативні акти різної юридичної сили. Тобто можна стверджувати, що митному законодавству притаманна ієрархічна системність. Її складові доцільно було б, на нашу думку, називати рівнями, оскільки саме тоді один або декілька актів окремого рівня матимуть притаманну їм юридичну силу, яка проявляється на практиці правозастосування. Як влучно зазначає В. К. Ігонін, установлення зв'язків ієрархічного типу має особливо цінне значення для практики правозастосування, оскільки допомагає усунути колізії правового врегулювання однотипних ситуацій у митній справі актами різних органів державної влади [2, с. 38].

Систематика розглядуваного правового явища сприятиме також удосконаленню здійснення митної справи, розвитку теорії і практики митно-правового регулювання в Україні, забезпеченню його наукової обґрунтованості й узгодженості [3, с. 102].

Перейдемо до детального розгляду структури митного законодавства.

Безумовно, у правовому регулюванні діяльності митних органів визначальними є норми **Конституції України**, тобто вона формує вищий рівень [4]. Основний Закон має найвищу юридичну силу, а закони та інші нормативно-правові акти належить приймати на його підставі, вони повинні відповідати йому (ч. 2 ст. 8).

Конституційні норми є нормами прямої дії, тобто підлягають безпосередньому застосуванню на практиці при вирішенні конкретних питань, у тому числі у сфері митної справи (ч. 3 ст. 8 Основного Закону), у зв'язку з чим Конституція є підґрунтям для подальшої законодавчої та іншої нормотворчої діяльності [5, с. 50–53]. Разом з тим маємо зазначити, що Конституція України в багатьох випадках не має прямої дії в правовому регулюванні митних відносин, безпосередньо не регулює діяльність митних органів, це здійснюється звичайними законами або навіть підзаконними нормативними актами.

Такими, що безпосередньо стосуються здійснення митної справи в Україні, можна визначити конституційні норми, закріплені у ст. 18, відповідно до якої зовнішньополітична діяльність України спрямована на забезпечення її національних інтересів і безпеки шляхом підтримання мирного і взаємовигідного співробітництва з членами міжнародного співтовариства за загальновизнаними принципами і нормами міжнародного права; ст. 92, згідно з якою виключно законами України визначаються: засади зовнішньоекономічної діяльності й митної справи (п. 9 ч. 1); система оподаткування, податки і збори (п. 1 ч. 2); порядок утворення і функціонування вільних та інших спеціальних зон, що мають економічний режим, відмінний від загального (п. 8 ч. 2). Також необхідно вказати положення п. 1 ст. 116 Конституції України, згідно з яким Кабінет Міністрів України забезпечує державний суверенітет і економічну

самостійність України, здійснення внутрішньої і зовнішньої політики держави, та п. 8 ст. 116, відповідно до якого організацію і забезпечення здійснення зовнішньоекономічної діяльності України та митної справи покладено на Кабінет Міністрів України.

Незважаючи на те що Основний Закон містить незначну кількість юридичних норм, які безпосередньо визначають порядок та умови здійснення митної справи в Україні, його норми мають основоположне значення для митно-правового регулювання останньої. Конституція є не тільки юридичною базою для поточного митного права. У ній містяться основні напрями подальшого розвитку як митного права, так і низки інших правових галузей. Усі інші юридичні джерела митного права приймаються на підставі й у відповідності з положеннями Конституції. Отже, Основний Закон є головним, найважливішим джерелом митного права України.

Наступним структурним елементом системи митного законодавства є власне **закони**. Закони мають вищу юридичну силу у порівнянні з усіма іншими актами держави. Пріоритет закону у системі нормативно-правових актів повинен бути однозначним, повним і бездоганим, який не викликає ніяких сумнівів стосовно ролі соціального призначення, регулятивних і охоронних цінностей законодавчого акта [6, с. 16].

Пріоритет закону проявляється в тому, що: а) всі інші митно-правові акти повинні видаватися й реалізовуватись на основі законів і не суперечити їм; б) як найвище вираження державної волі в митно-правовій сфері зміст законів не підлягає контролю з боку будь-яких органів, крім Верховної Ради й Конституційного Суду України; в) митно-правові закони можуть бути скасовані або змінені лише іншим законом [7, с. 132].

Закони, що регулюють митну справу України, можна поділити, по-перше, за формою вираження на кодифіковані і поточні митні закони, а, по-друге, за змістом – на загальні та спеціальні. Суттєвою рисою кодифікованих митно-правових законів В. Я. Настюк вважає те, що їм притаманна більша юридична сила, аніж простим, некодифікованим [7, с. 135]. Можемо з цим погодитися, адже інші митно-правові закони повинні видаватися з урахуванням вимог кодифікованих.

З кодифікованих законів основним законодавчим джерелом національного митного права є **Митний кодекс України** [8]. За своїм характером він є комплексним митним законом, що врегульовує вихідні відносини митного характеру та підґрунтям для всього митного законодавства країни.

Чинний Митний кодекс України був прийнятий Верховною Радою України 13.03.2012 р. та набув чинності 01.06.2012 р. Необхідність ухвалення нового Митного кодексу України обумовлювалася потребами приведення національного митного законодавства у відповідність до Міжнародної конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур (у змінений редакції) та додатків до неї, Конвенції про тимчасове ввезення, а також імплементації до нього основних правил Рамкових стандартів безпеки та полегшення всесвітньої торгівлі ВМО та узгодження митного регулювання з Податковим кодексом України (набрав чинності 01.01.2011 р. і визначив правову основу для адміністрування податків та зборів також і митними органами [2, с. 43–44].

Іншим важливим кодифікованим актом у системі джерел митного права є **Податковий кодекс України** [9]. Так, розділ II «Адміністрування податків, зборів, платежів» визначає порядок адміністрування податків та зборів, у тому числі й митних платежів, а також порядок контролю за дотриманням вимог митного законодавства у випадках, коли здійснення такого контролю покладено на контролюючі органи.

На підставі МК України сформовано достатньо розгалужену систему **поточних митних законів**, що передбачають упорядкування окремих аспектів реалізації митної справи [10, с. 84–89].

Поточні митні закони можна поділити на дві групи: а) закони, основним змістом яких є саме митні питання (спеціальні), і б) інші закони, в яких містяться норми митного права (загальні). До першої групи належить Закон України від 19.09.2013 № 584-VII «Про Митний тариф України», який містить перелік ставок загальнодержавного податку – ввізного мита на товари, що ввозяться на митну територію України і систематизовані згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД), складеною на основі Гармонізованої системи опису та кодування товарів, Закон України від 20.10.1999 № 1172-XIV «Про транзит вантажів» та ін. Другу групу складають вищезгаданий Податковий кодекс України, а також закони України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 № 959-XII, «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей» від 21.09.1999 № 1068-XIV, «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту» від 22.12.1998 № 330-XIV тощо. Такі закони можуть бути віднесені до системи митного законодавства умовно в тій частині, у якій вони містять митно-правові норми й регулюють відповідні сторони митної діяльності Української держави.

Закони, що приймають у сфері митної справи, мають відповідати Конституції, не порушуючи її положень, захищати інтереси держави та створювати сприятливі умови для розвитку внутрішнього ринку. Закони України є одним із головних елементів нормативного забезпечення митної справи.

Силу закону має також **низка чинних донині декретів Кабінету Міністрів України**, прийнятих урядом у порядку реалізації делегованих законодавчих повноважень у перші роки після проголошення Україною незалежності. Окремі питання реалізації митної справи врегульовуються декретами: «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» від 19.02.1993 № 15-93, «Про порядок вилучення та реалізації вантажів, що знаходяться у морських торговельних портах і на припортових залізничних станціях понад установлені терміни» від 08.04.1993 № 33-93.

Окреме місце в системі митного законодавства відіграють **міжнародно-правові акти**. Співпраця у сфері митної справи фактично є стимулятором розвитку національного митного законодавства [11, с. 55]. Тобто національне митне законодавство повинно не лише враховувати конкретні особливості держави, але й керуватися розвитком міжнародного співтовариства в цілому.

Можемо виокремити такі види міжнародних митних договорів України: міжнародні конвенції та двосторонні договори про співробітництво та взаємну допомогу.

До міжнародних конвенцій, що стосуються здійснення митної справи, можна віднести: Митну конвенцію про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням

книжки МДП (Конвенція МДП 1975 р.), Міжнародну конвенцію про спрощення і гармонізацію митних процедур (Конвенція Кіото), Конвенцію про тимчасове ввезення тощо.

Двосторонні угоди про співробітництво у митній сфері Україна уклала з багатьма країнами світу. Як приклад таких угод можна навести Угоду між Урядом України і Урядом Угорської Республіки про взаємну допомогу в митних питаннях від 19 травня 1995 р. [12]. За цією Угодою договірні сторони через свою митну владу домовились про співробітництво та надання взаємної допомоги з метою: а) запобігання, розслідування і припинення порушень митного законодавства; б) забезпечення належного застосування та додержання митного законодавства; с) створення умов вдосконалення пасажирського та вантажного сполучення через спільний державний кордон; д) надання документів і рішень.

Безумовно, кожна така угода має свої характерні риси, але головною їх метою є взаємодія митних органів країн – сторін угоди.

Останнім структурним елементом митного законодавства є **підзаконні нормативно-правові акти**, які мають власну підсистему. До неї входять:

1) **укази Президента України**. Передусім це укази, якими затверджуються положення про центральні органи виконавчої влади, уповноважені проводити в життя митну політику держави. Так, Указом Президента України від 8 квітня 2011 р. №446/2011 затверджено Положення про Міністерство фінансів України;

2) **постанови Кабінету Міністрів України**, приміром Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 №461 «Про затвердження переліку пунктів пропуску через державний кордон, у яких здійснюється переміщення товарів через митний кордон України»;

3) **накази Міністерства фінансів України** – головного органу у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної фінансової, бюджетної, а також податкової і митної політики (крім адміністрування податків, зборів, митних платежів та реалізації податкової і митної політики). Наприклад, Наказ Мінфіну від 30.05.2012 №631 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа»;

4) **накази Держмитслужби України**, видані до травня 2013 року та не скасовані в установленому порядку, приміром, наказ від 13.12.2010 №1467 «Про затвердження Порядку застосування автоматизованої системи аналізу та управління ризиками під час митного контролю та митного оформлення товарів із застосуванням вантажної митної декларації»;

5) **накази Міністерства доходів і зборів України**, видані у період із березня 2013 р. і до його ліквідації у 2014 р. та не скасовані в установленому порядку, наприклад, наказ від 16.12.2013 №804 «Про затвердження Порядку справляння плати за виконання митних формальностей органами доходів і зборів поза місцем розташування цих органів або поза робочим часом, установленим для них»;

6) **накази Державної фіскальної служби України (ДФС)** – центрального органу виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України і який реалізує державну політику у сфері державної митної справи, державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування

митного законодавства. Нормотворча діяльність ДФС відлічує перші місяці і не набула широкої практики. Серед таких, що стосуються митної справи, можемо відмітити накази, якими затверджено створення митних постів митниць ДФС (наказ від 09.09.2014 № 116), Методичні рекомендації щодо застосування фото-, відеоапаратури під час проведення огляду та перегляду товарів, транспортних засобів (наказ від 03.11.2014 № 237);

7) **нормативні акти інших центральних органів виконавчої влади**, уповноважених у відповідних сферах управління (насамперед, Міністерства економічного розвитку і торгівлі, Міністерства охорони здоров'я, Національного банку України тощо), в тому числі видані разом із Міністерством фінансів України. Цими відомчими підзаконними актами регулюються окремі сторони митної справи. Так, Наказом Мінфіну та Міністерства охорони здоров'я від 19.12.2011 № 925/1661 затверджено Порядок ведення та використання міжвідомчої бази даних зареєстрованих в Україні лікарських засобів.

За юридичною силою норм у системі підзаконних джерел митного права окрему групу утворюють розраховані на впорядкування питань порядку переміщення валюти, валютних цінностей, банківських металів і платіжних карток через митний кордон України постанови правління Національного банку України. За своїм статусом Національний банк України є незалежним конституційним органом влади, підзвітним Президентові й Верховній Раді України в межах їх повноважень. Відповідно до статей 51–53 Закону України «Про Національний банк України» органам виконавчої влади та їх посадовцям заборонено втручатися в роботу Ради і Правління НБУ при виконанні покладених на них функцій [13]. У зв'язку із цим постанови правління НБУ мають наступний ступінь юридичної сили після правових актів парламенту і глави держави. Іншими словами, їх норми, на відміну від приписів актів центральних органів виконавчої влади, не перебувають у зв'язках ієрархічного підпорядкування щодо постанов уряду України.

Обов'язкове значення для суб'єктів митної діяльності мають такі **постанови правління Національного банку України** нормативного характеру: «Про переміщення готівки і банківських металів через митний кордон України» від 27.05.2008 № 148; «Про затвердження Положення про переміщення цінних паперів через митний кордон України» від 22.12.2011 № 469; «Про затвердження Інструкції про порядок здійснення контролю за експортними, імпорнтними операціями» від 24.03.1999 № 136 тощо.

Як влучно зауважують С. В. Ківалов та Б. А. Кормич, саме підзаконні нормативно-правові акти використовуються митними органами у їхній повсякденній роботі, і більшість законів або міжнародно-правових актів починає виконуватися лише коли на їх основі видано певний підзаконний митний акт. На сьогодні діють декілька сотень нормативних актів з митних питань різного рівня та різних державних структур, що робить митне право однією з найбільш несистематизованих галузей права [14, с. 9].

На питання, чи входять до структури митного законодавства інші правові акти, такі як акти митних установ, акти Конституційного Суду України і Верховного Суду України, можна відповісти таким чином.

Відповідно до ст. 546 Митного кодексу України митниця є митним органом, який у зоні своєї діяльності забезпечує виконання завдань, покладених на органи доходів і зборів. Тобто вони є виключно органами правозастосування. Тому їх керівниками сьогодні приймаються суто організаційно-розпорядчі акти, які не поширюються на суб'єктів ЗЕД. Так, як приклад таких актів можна назвати наказ Харківської обласної митниці від 04.05.2011, яким затверджено Перелік товарів групи «ризик» та «прикриття», митне оформлення яких проводити з обов'язковим залученням ВКМВ та КТ Харківської обласної митниці. Отже, **накази митниць** на теперішній час не входять до системи митного законодавства.

Щодо **актів Конституційного та Верховного судів України** необхідно зазначити таке. Вважаємо, що ці документи мають інтерпретаційний характер. Вони не створюють нових юридичних норм, а тільки пояснюють існуючі.

На думку Т. Латковської, лише законодавець, а не суд, може скасувати чи змінити нормативно-правовий акт, що не відповідає Конституції України [15, с. 73]. Отже, такі акти не входять до системи митного законодавства України.

Отже, сукупність джерел митного права складає єдину систему, що має свою структуру. Усі складові частини цієї системи перебувають у відносинах субординації та ієрархічної підпорядкованості. Основними принципами побудови сучасного митного законодавства є конституційність і законність. Конституційність передбачає точну відповідність усіх джерел митного права головним принципам митного регулювання, закріпленим у Конституції України. Законність означає обов'язкову відповідність підзаконних актів приписам законів, на основі і для розвитку яких приймалися ці підзаконні акти [16, с. 118].

На підставі вищенаведеного можемо зробити такі **висновки**:

1) до структури митного законодавства України на сучасному етапі його розвитку належать: Конституція України; міжнародні договори України у сфері митної справи (міжнародні конвенції та двосторонні договори про співробітництво та взаємну допомогу); закони – кодифіковані (Митний та Податковий кодекси України) та некодифіковані (загальні та спеціальні); ряд декретів КМУ, виданих у порядку реалізації делегованих законодавчих повноважень, які мають силу закону.

На підзаконному рівні – це такі нормативно-правові акти: укази Президента; постанови уряду України; постанови Правління НБУ; накази Мінфіну України; накази Державної митної служби України; накази Міндоходів України; накази Державної фіскальної служби України; накази інших центральних органів виконавчої влади (Міністерства економічного розвитку і торгівлі, Міністерства охорони здоров'я, Міністерства внутрішніх справ, Служби безпеки України, Державної служби експортного контролю та ін.), у тому числі видані спільно з Мінфіном України;

2) сучасний стан митного законодавства характеризується множинністю суб'єктів, які уповноважені видавати нормативно-правові акти, – це і Верховна рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України, Міністерство фінансів України, Державна фіскальна служба України та інші центральні органи виконавчої влади;

3) проведена класифікація нормативних актів, за якими відбувається регулювання митних відносин, є підґрунтям для подальшої систематизації цих актів. Така

класифікація також дасть змогу визначити місце і значення кожного з елементів нормативного забезпечення митної справи в Україні, що набуває особливого значення в умовах регулювання митної справи нормативними актами ліквідованих державних органів.

Розвиток митної справи в Україні безпосередньо пов'язаний із прийняттям досконалих нормативно-правових актів. У свою чергу, подальший розвиток митного законодавства є одним із головних пріоритетів діяльності органів державної влади, від цього залежить не тільки економічна безпека держави, а й її авторитет у світі. Тому перспективними вбачаються наукові дослідження, які допоможуть віднайти нові методологічні і теоретичні підходи вдосконалення національного митного законодавства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Развадовський В. Й. Адміністративно-правове регулювання правових відносин у транспортній сфері України : монографія / В. Й. Розвадовський. – Х., 2004. – 283 с.
2. Ігонін В. К. Джерела митного права України : монографія / В. К. Ігонін. – О. : Астропринт, 2014. – 172 с.
3. Ігонін В. К. До питання системи юридичних джерел митного права України / В. К. Ігонін // Правова система України: проблеми і тенденції розвитку : матеріали наук.-практ. конф., м. Харків, 3 черв. 2010 р. / НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування Нац. акад. прав. наук України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. – Х. : НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування, 2010. – С. 102–103.
4. Конституція України : від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
5. Совгиря О. В. Конституційне право України : навч. посіб. / О. В. Совгиря, Н. Г. Шукліна. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 632 с.
6. Дутка Г. І. Закон в ієрархічній системі нормативно-правових актів / Г. І. Дутка // Наук. вісн. Чернівець. ун-ту. – 1999. – Вип. 70: Правознавство. – С. 16–20.
7. Настюк В. Я. Митний закон як основна форма митного законодавства / В. Я. Настюк // Проблеми законності. Вип. 42. – Х. : Нац. юрид. акад. України імені Ярослава Мудрого, 2000. – С. 131–136.
8. Митний кодекс України : затв. Законом України від 13.03.2012 № 4495-VI // Відом. Верхов. Ради України. – 2012. – № 44–45, 46–47, 48.
9. Податковий кодекс України : від 02.12.2010 № 2755-VI // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 13–14, 15–16, 17.
10. Ігонін В. К. Митний кодекс України в системі джерел митного права / В. К. Ігонін // Проблеми законності : республік. міжвідом. наук. зб. / відп. ред. В. Я. Тацій. – Х. : Нац. юрид. акад. України, 2003. – Вип. 59. – С. 84–89.
Імплементація міжнародних норм до митного законодавства України : дис. ... канд. юрид. наук за спец. 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право / В. В. Філатов. – Донецьк, 2012. – 198 с.
11. Угода між Урядом України і Урядом Угорської Республіки про взаємну допомогу в митних питаннях від 19.05.1995 : Двостороння угода // Офіц. вісн. України. – 2004. – № 20. – Ст. 1404.

12. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV // Відом. Верхов. Ради України. – 1999. – № 29. – Ст. 238.
13. Ківалов С.В. Джерела митного права / С.В. Ківалов, Б.А. Кормич // Митна справа. – 2002. – № 4. – С. 3–10.
14. Латковська Т. Рішення Конституційного суду України – джерела банківського права? / Т. Латковська // Підприємництво, госп-во і право. – 2006. – № 1. – С. 70–74.
15. Шульга М.Г. Система джерел митного права України / М.Г. Шульга // Проблеми законності. Вип. 40. – Х. : Нац. юрид. акад. України імені Ярослава Мудрого, 2003. – С. 118–125.

Калиниченко А. И.

СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ТАМОЖЕННОГО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА УКРАИНЫ

В статье установлено, какие нормативно-правовые акты входят в структуру современного таможенного законодательства. Обосновано, что в системе таможенного законодательства задействованы нормативные акты различного уровня, на основании чего можно утверждать, что таможенному законодательству присуща иерархическая системность. Определены иерархия таможенных правовых актов в зависимости от их юридической силы и круг субъектов, уполномоченных издавать нормативные правовые акты в области таможенного права.

Ключевые слова: таможенное право, таможенное законодательство, систематизация таможенного законодательства.

Kalinichenko A. I.

CURRENT STATUS OF CUSTOMS LAW UKRAINE

Problem setting. Customs legislation of Ukraine, that conform to The European norms and standards became the basis to the Ukrainian customs legislation recently. This process doesn't complete yet and characterized with transient features and distinction what lead to the additional difficulties in the legislation analysis. The problem is particularly complex because of the considerable dynamism of some parts of customs and its regulation, what may create the impression of its uncontrollability and subordination to immediate interests and needs.

Analysis of recent researches and publications. Customs legislation of Ukraine has been researching by E. V. Dodin, S. V. Kivalov, V. Y. Nastyuk, V. V. Prokopenko, M. G. Shulga, D. V. Pryimachenko, A. V. Mazur, O. V. Constantiy, B. A. Kormich and others key scientists. The recent researches of customs legislation of Ukraine becomes relevant by several reasons: the rapid changes of the recent years in the field of customs regulation due to the adoption of the new Customs Code of Ukraine, changes in the subjective matter of bodies that regulate customs.

Target of research. The purpose of this research is to study the customs legislation of Ukraine at the present stage of its development. To achieve this goal it is necessary to solve interrelated issues: 1) to determine the regulations that forms the structure of modern customs legislation; 2) to determine the hierarchy of these acts by their legal force; 3) to identify subjects that are authorized to adopt the regulations in the customs law field.

Article's main body. The article states that the system of customs legislation involved regulations of various levels, it means that the customs legislation has the hierarchical consistency. The author studied hierarchy of customs regulations for their legal force and the range of subjects that are authorized to adopt the regulations in the customs law field. Also here is the classification of

customs regulations that make possible to determine the place and value of each element of regulatory framework of customs in Ukraine. This is particularly important in terms of customs regulation by legal acts of liquidated state authorities.

Conclusions and prospects for the development. *Here is the classification of customs regulations that is the basis for further systematization of these regulations. The development of customs in Ukraine is directly connected with the adoption of improved regulatory acts. In turn, the further development of the customs legislation is one of the main priorities of the public authorities, it affects not only on the economic security of the state, but also on its authority in the world. So, researches that will help to find a new methodological and theoretical approaches to improve the national customs legislation become very prospectively.*

Key words: *customs law, customs legislation, systematization of customs legislation.*